

Azərbaycan Respublikasının
Maliyyə Nazirliyinin
21 dekabr 2012-ci il tarixli
Q-11 №-li kollegiya qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

8 nömrəli əlavə

Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı

QAYDALAR

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu «Qaydalar» «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra «Qanun» adlandırılacaq) 62.2-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və sığortaçının öz vəsaitlərinin, həmçinin sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərinin investisiyaya yönəldilməsini və məcmu kapitalının hesablanması qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Bu Qaydalarda istifadə olunan «sığortaçı» anlayışı sığortaçılarla yanaşı, Qanunun 1.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, təkrarsığortaçıları da əhatə edir.

2. Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin investisiyası zamanı tətbiq edilən əmsallar

2.1. Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin balans dəyərlərinə aşağıdakı əmsallar tətbiq edilir:

2.1.1. dövlət qiymətli kağızları – 100 %;

2.1.2. bank hesablarındakı pul vəsaitləri – 100 %;

2.1.3. daşınmaz əmlakın qalıq dəyəri – 80 %;

2.1.4. qeyri-dövlət qiymətli kağızları – 80 %;

2.1.5. sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları:

2.1.5.1. hesabat tarixinə ödəmə vaxtı gecikdirilməmiş və (və ya) 90 gündən az müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla) - 100 %;

2.1.5.2. hesabat tarixinə ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla) – 0 %;

2.1.5.3. dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları – 100 %;

2.1.6. sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı – 100 %;

2.1.7. həyatın yığım sığortası üzrə sığortalılara və ya sığorta olunanlara borc verilmiş pul məbləğləri – 100 %.

3. Sığorta ehtiyatları təmin edən vəsaitlərin investisiyası zamanı nəzərə alınmalı olan diversifikasiya normaları

3.1. Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləğinin hesablanması zamanı həmin vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin balans dəyərlərinə bu Qaydaların 2.1-ci bəndində göstərilmiş əmsallar tətbiq edildikdən sonra alınan məbləğlərin aşağıdakı diversifikasiya normativlərinə cavab verən hissəsi qəbul edilir:

3.1.1. dövlət qiymətli kağızları - sığorta ehtiyatlarının 100 %-dək;

3.1.2. bank hesablarındakı pul vəsaitləri - bir bankda 30 %-dən artıq olmamaq şətilə, sığorta ehtiyatlarının 80%-dək;

3.1.3. daşınmaz əmlak - bir daşınmaz əmlaka 10 %-dən artıq olmamaq şətilə, sığorta ehtiyatlarının 20 %-dək;

3.1.4. qeyri-dövlət qiymətli kağızları - sığorta ehtiyatlarının 15 %-dək;

3.1.5. sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları üzrə:

3.1.5.1. hesabat tarixinə ödəmə vaxtı gecikdirilməmiş və (və ya) 90 gündən az müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla) - sığorta ehtiyatlarının 30%-dək;

3.1.5.2. dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları - sığorta ehtiyatlarının 100 %-dək;

3.1.6. sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı (bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı istisna olmaqla) sığorta

ehtiyatlarının (bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı istisna olmaqla) 75 %-i həddində qəbul edilir. Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı faktiki məbləğdə qəbul olunur;

3.1.7. həyatın yığım sığortası üzrə sığortalılara və ya sığorta olunanlara borc verilmiş pul məbləğləri – riyazi ehtiyatların (riyazi ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı çıxılmaqla) 50%-dək.

3.2. Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləği həmin ehtiyatları təmin edən vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin balans dəyərlərinə bu Qaydaların 2.1-ci bəndində göstərilən əmsallar tətbiq edildikdən sonra alınmış məbləğlərin bu Qaydaların 3.1-ci bəndində göstərilən diversifikasiya normativlərini aşmayan hissələrinin cəminə bərabərdir.

3.3. Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləği həmin ehtiyatların məbləğindən az olmamalıdır.

4. Sığortaçının öz vəsaiti və bu vəsaitin investisiyası

4.1. Sığortaçının öz vəsaiti aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$A = B - \max(C - \max(D - 0, 3 * E, 0), 0) - \Theta - F - H - G$$

burada:

A – sığortaçının öz vəsaitidir;

B – sığortaçının aktivlərinin məcmu balans dəyəridir;

C – sığortaçının sığorta fəaliyyəti ilə bağlı balans öhdəlikləridir (sığorta ehtiyatları çıxılmaqla);

D – ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla);

E – sığorta ehtiyatları;

Ə – sığortaçının sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərinin ifadə olunduğu aktivlərinin balans dəyərlərinin məcmu məbləğidir;

F – sığortaçının sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan balans öhdəlikləridir;

G – sığortaçının balansdan kənar öhdəlikləridir (ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmidir);

H – Qanunun 63.1.1-63.1.6-cı və 64.1.1-64.1.7-ci maddələrində göstərilmiş aktivlərin qrupuna aid olmayan aktivlərin məcmu balans dəyəridir.

4.2. Sığortaçının məcmu kapitalının hesablanması məqsədilə onun öz vəsaitinin ifadə olunduğu aktivlərinin balans dəyərlərinə aşağıdakı əmsallar tətbiq edilir:

4.2.1. dövlət qiymətli kağızları – 100 %;

4.2.2. bank hesablarındakı pul vəsaitləri – 100 %;

4.2.3. daşınmaz əmlakın qalıq dəyəri – 80 %;

4.2.4. qeyri-dövlət qiymətli kağızları – 80 %;

4.2.5. digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər – 80%;

4.2.6. öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri – 80 %.

5. Sığortaçının öz vəsaitlərinin investisiyası zamanı nəzərə alınmalı olan diversifikasiya normaları

5.1. Sığortaçının məcmu kapitalının hesablanması zamanı bu hesablamada nəzərə alınan aktivlərin balans dəyərlərinə bu Qaydaların 4.2-ci bəndində göstərilən əmsallar tətbiq edildikdən sonra alınan məbləğlərin həmin məbləğlərin cəminə olan nisbətinin aşağıdakı diversifikasiya normativlərinə cavab verən hissəsi qəbul edilir:

5.1.1. dövlət qiymətli kağızları – 100 %-dək;

5.1.2. bank hesablarındakı pul vəsaitləri - bir bankda 30 %-dən artıq olmamaq şərtilə, 80%-dək;

5.1.3. daşınmaz əmlak - bir daşınmaz əmlaka 10 %-dən artıq olmamaq şərtilə, 20 %-dək;

5.1.4. qeyri-dövlət qiymətli kağızları – 15 %-dək;

5.1.5. bir hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalında payı 5 %-dən və Qanunun 66.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş hallardan başqa, müvafiq hüquqi şəxsin nizamnamə kapitalının 45 %-dən artıq olmamaq şərtilə, digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər – 10 %-dək;

5.1.6. bir işçiyə verilən borcun ümumi məbləği 1 %-dən artıq olmamaq şərtilə öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri – 10 %-dək.

6. Sığortaçının məcmu kapitalının hesablanması qaydası

Məcmu kapital bu kapitalın hesablanması üçün qəbul olunan aktivlərin balans dəyərlərinə bu Qaydaların 4.2-ci bəndində göstərilən əmsallar tətbiq edildikdən sonra

alınan məbləğlərin bu Qaydaların 5.1-ci bəndində göstərilən diversifikasiya normativlərini aşmayan hissələrinin cəminə bərabərdir.

7. Sığortaçının investisiya əməliyyatları, öz vəsaiti və məcmu kapitalı haqqında hesabatlar

7.1. İnvestisiya əməliyyatları, öz vəsaiti və məcmu kapitalı haqqında hesabatlar sığortaçılar tərəfindən bu Qaydaların 1 və 2 nömrəli əlavələrində müəyyən edilmiş müvafiq formalarda aşağıdakı tələblərə riayət olunmaqla rüblük olaraq tərtib edilməli və təqvim ilinin hər rübü başa çatdıqdan 20 gün müddətində həm kağız, həm də elektron daşıyıcılarda Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə təqdim olunmalıdır:

7.1.1. hesabatlarda tələb olunan göstəricilər müvafiq hesabat formasına uyğun olaraq tam və düzgün əks etdirilməlidir;

7.1.2. hesabatlar sığortaçının İdarə Heyətinin sədri (və ya onun vəzifələrini müvəqqəti icra edən şəxs) və baş mühasibi tərəfindən imzalanmalı və həmin sığortaçının möhürü ilə təsdiq edilməlidir;

7.1.3. hesabatlarda müvafiq məbləğlər manatla ifadə olunmalıdır;

7.1.4. hesabatlarda göstərilən məbləğlər əlli qəpikdən az olduqda sıfır, əlli qəpiyə bərabər və ya ondan böyük olduqda isə bir manat kimi qeyd edilməlidir;

7.1.5. hesabatlarda hər hansı formada düzəliş edilməsinə və ya pozulmuş, yaxud tam və ya qismən oxunmayan məlumatların mövcudluğuna yol verilmir.

7.2. Bu Qaydaların 7.1-ci bəndində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlməyən hesabatlar təhlil edilmədən geri qaytarılır.

Sığortanın öz vəsaitlərinin, həmçinin sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin
investisiyaya yönəldilməsi və məcmu kapitalı haqqında hesabat

Sığortanın (təkrarsığortanın) adı: _____

Hesabat dövrü: _____

Sıra sayı	Aktivlərin adı	Aktivlərin balans dəyərləri	Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin investisiyası								Məcmu kapitalın hesablanması üçün qəbul olunan aktivlərin balans dəyərləri					
			Sığorta ehtiyatlarının təmin edən vəsaitlərinin məcmu ədədində göstərilən sığorta ehtiyatları	Sığortanın investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 2.1.1-2.1.7-ci maddələrində təşkil edilən məbləğlərin göstərilən əmsalları	Sığortanın investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 3.1.1-3.1.7-ci maddələrində göstərilən müvafiq sığorta ehtiyatları	Faktiki diversifikasiya faizləri ((süt.6/süt.7) x 100%)	"Sığortacıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 3.1.1-3.1.7-ci maddələrində göstərilən diversifikasiya faizləri	Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləğini təşkil edən məbləğlərin diversifikasiya əşmayan hissələri (süt.8 ≤ süt.9 olduqda süt.6; əks halda süt.7 x süt.9)	Məcmu kapitalın hesablanması üçün qəbul olunan aktivlərin balans dəyərləri	Sığortacıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 4.2.1-4.2.6-cı maddələrində göstərilən əmsallar	Məcmu kapitalı təşkil edən məbləğlərin (süt.11 x süt.12)	Faktiki diversifikasiya faizləri ((süt.13/süt.14) x 100%)	"Sığortacıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 5.1.1-5.1.6-cı maddələrində göstərilən diversifikasiya faizləri	Məcmu kapitalı təşkil edən məbləğlərin diversifikasiya normalarını aşmayan hissələri (süt.14 ≤ süt.13 olduqda süt.13-yekun; əks halda süt.13-yekun)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Dövlət qiymətli kağızları, o cümlədən emissiyalar üzrə:			100					100			100		100		
1.1				100					100			100		100		
1.2				100					100			100		100		

5.1	Ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)			100			30			X	X	X	X	X	X
5.2	Ödəmə vaxtı 90 günədən artıq müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)			0			0			X	X	X	X	X	X
5.3	Dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları			100			100			X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X
6	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı, o cümlədən:			X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
6.1	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı			100			100			X	X	X	X	X	X
6.2	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı istisna olmaqla digər ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı			100			50			X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X
7	Həyatın yığım sığortası üzrə sığortalılara və ya sığorta olunanlara borc verilmiş pul			100			50			X	X	X	X	X	X

	məbləgləri														
8	Digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər, o cümlədən bir hüquqi şəxs üzrə:		X	X	X	X	X	X	X		80			10	
8.1			X	X	X	X	X	X	X		80			5	
8.2			X	X	X	X	X	X	X		80			5	
8.3			X	X	X	X	X	X	X		80			5	
...			X	X	X	X	X	X	X		80			5	
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9	Öz işçilərinə borc veilməmiş pul vəsaitləri, o cümlədən bir işçi üzrə:		X	X	X	X	X	X	X		80			10	
9.1			X	X	X	X	X	X	X		80			1	
9.2			X	X	X	X	X	X	X		80			1	
9.3			X	X	X	X	X	X	X		80			1	
...			X	X	X	X	X	X	X		80			1	
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10	Digər aktivlər, o cümlədən:		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
...	...		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CƏMİ				X	X	X	X	X	X		X		X	X	

Qeyd: 1. II sütunda "Digər aktivlər" dedikdə, həmin sütun üzrə 1-9-cu bəndlərdə göstərilən aktivlər istisna olmaqla balansın aktiv hissəsi üzrə digər aktivlər başa düşülür və onlar hesabatda ardıcıl (balansın aktiv hissəsinə müvafiq olaraq) yazılmalıdır.

2. X sütunun yekunu sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləğini göstərir.

3. XVI sütunun yekunu məcmu kapitalın məbləğini göstərir.

4. V, VI və VII sətirlər üzrə göstərilən aktivlərin balans dəyərləri tam məbləğdə IV sütuna yazılır.

5. XI sütunun yekunu Forma 7-də hesablanan sığortanın öz vəsaitinin məbləğindən böyük olmamalıdır.

6. II sütundakı V və VI aktivlərə aid olan "Aralıq yekun" sətirləri istisna olmaqla digər "Aralıq yekun" sətirləri üzrə X sütunda konkret aktivlər qrupu üzrə ayrı-ayrı aktivlərə yönəldilən məbləğlərin həmin aktivlər üçün müəyyən edilmiş diversifikasiya faizlərini aşmayan hissələrinin cəminin və həmin aktivlər qrupuna ümumilikdə yönəldilmiş məbləğlərin bu aktivlər qrupu üçün müəyyən edilmiş diversifikasiya faizini aşmayan hissəsinin kiçiyi göstərilir.

7. II sütundakı V və VI aktivlərə aid olan "Aralıq yekun" sətirləri üzrə X sütunda konkret aktivlər qrupu üzrə ayrı-ayrı aktivlərə yönəldilən məbləğlərin həmin aktivlər üçün müəyyən edilmiş diversifikasiya faizlərini aşmayan hissələrinin cəmi göstərilir.

8. Hər bir "Aralıq yekun" sətiri üzrə XVI sütunda konkret aktivlər qrupu üzrə ayrı-ayrı aktivlərə yönəldilən məbləğlərin həmin aktivlər üçün müəyyən edilmiş diversifikasiya faizlərini aşmayan hissələrinin cəminin və həmin aktivlər qrupuna ümumilikdə yönəldilmiş məbləğlərin bu aktivlər qrupu üçün müəyyən edilmiş diversifikasiya faizini aşmayan hissəsinin kiçiyi göstərilir.

İdarə heyətinin sədri _____
(s.a.a) (imza)

Baş mühasib _____
(s.a.a) (imza)

M.Y.

Forma № 7

Sığortaçının öz vəsaiti haqqında hesabat

Sığortaçının (təkrarsığortaçının) adı: _____

Hesabat dövrü: _____

Sıra sayı	Göstəricilərin adı	Sətrin kodu	Məbləğ (manatla)
1	Aktivlərin məcmu dəyəri	1000	
2	Ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	1100	
3	Sığorta ehtiyatları	1200	
4	Aralıq nəticə (əgər «1100»-«1200»*0,3≥0, onda «1100»-«1200»*0,3; «1100»-«1200»*0,3<0 isə onda 0)	1300	
5	Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı balans öhdəlikləri (sığorta ehtiyatları çıxılmaqla)	1400	
6	Aralıq nəticə (əgər «1400»-«1300»≥0, onda «1400»-«1300»; «1400»-«1300»<0 isə onda 0)	1500	
7	Sığorta ehtiyatlarını təmin vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin məcmu dəyəri	1600	
8	Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan balans öhdəlikləri	1700	
9	Balansdan kənar öhdəliklər (ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmi)	1800	
10	"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 63.1.1-63.1.6-cı və 64.1.1-64.1.7-ci maddələrində göstərilmiş aktivlər qrupuna aid olmayan aktivlərin məcmu dəyəri	1900	
11	Sığortaçının öz vəsaiti («1000»-«1500»-«1600»-«1700»-«1800»-«1900»)	2000	

İdarə heyətinin sədri _____
(s.a.a) (imza)

Baş mühasib _____
(s.a.a) (imza)

M.Y.